

Evangelická teologická fakulta UK v Praze

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Kniha Kazatel jako podnět k úvahám o smyslu života

Autorka: Petra Hudziecová, DiS.

Studijní obor: Pastorační a sociální práce

Vedoucí: Dr. Ing. Ladislav Heryán, Th.D.

Oponent: Dr. Ing. René Milfait, Th.D.

Rok odevzdání: 2015

Autorka odevzdala práci s aktuálním a podnětným tématem pro osobní i profesní život. Osvědčila některé poznatky získané při studiu (biblistika) a osobní zaujetí pro cestu, o níž píše. Píše o smyslu života a pravděpodobně má na mysli smysl všech smyslů či hlavní, stěžejní smysl lidského života a jednání. Snaží se ukázat, že biblické verše mohou mít význam pro sociální práci.

Práce odpovídá formálním požadavkům na ni kladeným. Již pohled na Obsah ukazuje na logicky členěnou, úhlednou činnost i na respektování metodiky oboru, k němuž se přihlásila. Stanovené cíle v Úvodu se podařilo spíše asi z části naplnit. Využila relevantní zdroje. Cizojazyčný zdroj však nenajdeme. Cenné jsou pokusy o shrnutí na konci určitých úseků. Nejzdařilejší částí je výběr veršů a jejich vyložení.

Z kritických připomínek: za viz se nepíše tečka! (je to takto naneštěstí v celé práci...). Na str. 15, poznámka pod čarou (ppč) č. 18, má být čárka za údajem „1956“, tzn. před s. (stejně tak str. 29, ppč. č. 43). V Úvodu na str. 8 ve druhém odstavci nemá být čárka za číslicí 27. Myslí tímto, co uvádí pravidelně v ppč, „spol.s r. o.“ (viz např. str. 30, ppč č. 47) společnost s ručením omezeným? Dále Úvod působí po posledním odstavci jako přerušovaný, „useknutý“ a nedokončený, neobsahuje totiž další postup práce. Stejně tak Závěr neobsahuje všechny potřebné náležitosti (např. postup práce, výstupy ze 3. kapitoly). V Obsahu, resp. v jeho nadpisech podkapitol už nemusela stále používat „knihy Kazatel“, to už je zřejmé z názvu kapitoly. V posledním odstavci na str. 10 předposlední souvětí: komplikované sdělení a ještě chybí čárka v souvětí. Na str. 28 (třetí řádek nahoře) nemá být čárka před „a abychom“. Tzv. „Shrnutí kapitoly 1“ (str. 16) není uvedeno v Obsahu a „shrnuje spíše postup dle podkapitol než obsahové výstupy... Celkově je ale práce z hlediska jazykového zdařilá.

Pod ppč č. 27 (str. 21) konstatuje, že „Ježíš zbavil svět břemene vin“, že Duch svatý svět řídí, zve k radosti i „uprostřed nebezpečí a bolesti“: znamená to, že již nemá nikdo vinu např. v ubližování druhým, zabíjení, sociální nespravedlnosti? Že Duch svatý řídí svět, v němž jsou

miliony nevinných mrtvých? A že se má radovat někdo, kdo má nevléčitelnou nemoc s ní spojené bolesti či ten, kdo ho doprovází? A že by se měla jako matka či sociální pracovnice radovat, když by její děti či jiní adresáti její pomoci trpěli nevléčitelnou nemocí nebo již zemřeli, či neměli co jíst či byli mučeni? Není to konstatování spíše z kategorie siláckých, ideologických výroků, které jsou v rozporu se svědectvím Ježíše Krista a které mohou lidi spíše odradit od křesťanské cesty a biblického svědectví? Neobsahuje NZ i slova „radujte se s radujícími, plačte s plačícími“, „blahoslavení plačící...“, které vycházejí s lásky, soucítění, autentičnosti a solidarity? A taky z hlediska konsistence textu: Kazatel 7,4nn. A pak: v takové práci má taky osvědčit poznatky z jiných předmětů a prokázat tím i způsobilost mezioborového myšlení a jednání...

Z jakého roku je etický kodex sociálních pracovníků ČR, který citovala? Co myslí tímto: „Je důležité, aby sociální pracovník nehleděl na původ člověka, na barvu pleti...“: důležité, takže si může vybrat, nebo je to bezpodmínečný závazek? A jestliže bezpodmínečný závazek, dle čeho by jej odůvodnila? Proč omezila působení sociálního pracovníka jen na vztah ke klientovi? (str. 48, 1. odst.)? Proč nevymezila sociální práci dle aktuálního pojetí jejích relevantních organizací, a to zejména při pokusu nějak propojit verše knihy Kazatel s profesí sociální práce a citací ppč. č. 77? Ztotožňuje biblický pojem moudrosti s inteligencí (str. 52, ppč. č. 86)? Jak se odrazí pojetí klientů jako svévolníků v praxi takto uvažujícího sociálního pracovníka (str. 53 nahoře)? Nazývá určité poselství veršů knihy Kazatel jako principy a pak někdy hovoří o principech etického kodexu: chápe to stejně ve smyslu principu? A taky: zmínila vlastně hlavní principy etických kodexů sociálních pracovníků, když už o nich píše? Vyvozuje všechny závazky sociálního pracovníka z jedinečnosti klienta? Je či může být konstatování jedinečnosti klienta zdrojem-východiskem pro odvozování norem jednání? Čtenáři se jeví snaha propojit sdělení veršů knihy Kazatel s pojetím sociální práce za kostrbaté a nezdařilé. Opět se ukazuje, že není patrná způsobilost analýzy a syntézy, využití poznatků z dalších oborů a hlubšího propojení (např. teologickoetické aspekty etických kodexů sociálních pracovníků a programového prohlášení profese; např. prezentace z přednášek či publikace Jaboku/ETF). Ani nezazní hlavní cíl práce: smysl života pro výkon profese, vztah ke klientům, pro klienta a jeho případnou změnu cesty životem a situace... Např. na str. 26 (poslední odstavec) autorka vyvozuje, že jen „nehmotné statky“ mají hodnotu: znamená to, že dostupné bydlení nemá hodnotu? Že zanechat např. dětem byt či dům k bydlení nemá hodnotu a nelze sloučit s životem dle Božího slova? Je to tím závažnější sdělení, když to píše někdo, kdo studuje obor sociální práce a deklaruje protažení exegeze do sociální práce... Realistické pojetí moudrosti je naopak pěkně zachyceno na str. 30-31.

I přes zmíněné drobné kritické poznámky splňuje předložená práce nároky na tento stupeň studia.

Proto je možno ji **doporučit k obhajobě** a hodnotit **C-dobře (směrem až D-uspokojivě)**. O ostatním ať rozhodne obhajoba.

K možným otázkám do diskuse při obhajobě:

- 1) *Na str. 12 citujete dílo, které píše o „přirozeném člověku“: o jakého člověka se má jednat v kontextu Bible?*
- 2) *Ze kterého autorství knihy Kazatel autorka sama vychází?*
- 3) *Jak by někomu vysvětlila čtenáři na základě konstatování ze str. 32: „Abychom vedli smysluplný život, je třeba definovat dobro a zlo a mít absolutní systém hodnot, jež“*

vede naše chování“ – který absolutní systém má na mysli, a to ještě v kontextu pluralitní společnosti? Jak by zlo definovala?

- 4) *Jak by odpověděla někomu na otázku, odkud to ví citovaný autor na str. 33, ppč. 54, že toto řekl Bůh při dokonání svého díla?*

Děkuji.

René Milfait

V Praze dne 11. 6. 2015